

Η Τουρκία, η Κύπρος και ο

Μία από τις συχνότερες παρανοήσεις της τουρκικής διπλωματίας όσον αφορά τα ελληνοτουρκικά και το Κυπριακό αναφέρεται στη διάγνωση της φύσεως των σχέσεων μεταξύ της ελληνικής και κυπριακής κυβερνήσεως. Προβάλλοντας το παράδειγμα των σχέσεων μεταξύ της Τουρκίας και της κυβερνήσεως των Κατεχομένων, οι Τούρκοι θεωρούσαν ότι είναι αδύνατον να διαθέτει αυτονομία διπλωματικής βουλήσεως η κυβέρνηση της Κύπρου έναντι της Ελλάδος και να ακολουθεί διαφορετική πολιτική σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Κατά τον βαθμό που η ασφάλεια και

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

**NEWS
ANALYSIS**

άμυνα της Κύπρου είναι απολύτως εξαρτημένη από αυτήν της Ελλάδος, η χάραξη της κυπριακής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής όφειλε να είναι ευθυγραμμισμένη και να

προσδιορίζεται σύμφωνα με τα κελεύσματα των Αθηνών. Η θέση αυτή δεν λάμβανε υπ' όψιν τη δυναμική στις σχέσεις Αθηνών και Λευκωσίας ήδη από τη δεκαετία του 1960. Ετσι η απόφαση της κυβερνήσεως της Κύπρου να προβεί σε αδειοδοτήσεις και γεωτρήσεις στην κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη μετά την αποτυχία της συνδιασκέψεως του Κρανς Μοντανά του Ιουλίου 2017 εξελήφθη από τους Τούρκους ως μη φιλική ενέργεια όχι μόνον της Κύπρου και της Ελλάδος και συνέβαλε στην επικράτηση των εξτρεμιστικών απόψεων που οδήγησαν στην υπογραφή του τουρκοκυβερνητικού μνημονίου του Νοεμβρίου 2019.

Και αν η διατύπωση του δόγματος «Η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάς συμπαρίσταται» αποπειράθηκε να διευθετήσει με έναν παράδοξα ετεροβαρή τρόπο τη λήψη αποφάσεων ως προς το Κυπριακό, η υπόθεση της ποντίσεως του καλωδίου GSI ήλθε να αναδείξει ότι οι απόψεις Αθηνών και Λευκωσίας μπορεί να δίστανται

1. Η ΤΟΥΡΚΙΑ , Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΓΟΣ GSI

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .06/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .06/09/2025

Σελίδα: 25

αγωγός GSI

και πέραν του Κυπριακού. Η κατασκευή ενός υποθαλασσίου αγωγού ηλεκτρικής ενέργειας ο οποίος θα συνδέσει το ευρωπαϊκό με το μεσανατολικό ηλεκτρικό δίκτυο μέσω της Ελλάδος, της Κύπρου και του Ισραήλ αποτελεί ένα έργο όχι τοπικού αλλά περιφερειακού και ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Η ανάδειξη της Ελλάδος σε κόμβο του ευρωπαϊκού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας θα διευκολυνθεί από τέτοια έργα, ενώ είναι προφανή και τα οφέλη για την ευρωπαϊκή και τη μεσανατολική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Και ενώ οι αταβιστικές αντιδράσεις της Τουρκίας που βλέπει κινδύνους περικυκλώσεως και περιθωριοποιήσεως και αφορμές προβολής ισχύος σε κάθε έργο περιφερειακής συνεργασίας στο οποίο δεν έχει ηγετικό ρόλο θα μπορούσαν ίσως να απαλυνθούν με την κατάλληλη διπλωματία, η υπονόμηση του έργου από κύκλους της κυπριακής κυβερνήσεως αναδεικνύει ένα άλλο πρόβλημα, που παρέμενε επι-

μελώς κρυμμένο πίσω από τη στάση της Τουρκίας. Η αποτροπή της ενεργειακής διασυνδέσεως της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Μέση Ανατολή πιθανόν αποσκοπεί στην προστασία εγχωρίων ολιγοπωλιακών συμφερόντων στον κλάδο της ενέργειας και παραβλέπει τα οφέλη τόσο της κυπριακής όσο και της ελληνικής και ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας. Αγνοεί βεβαίως και την υποχρέωση που έχει η Κύπρος ως κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένώσεως που επικαλείται – και ορθώς – την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη για το Κυπριακό να συμβάλει και αυτή στην προαγωγή των ευρωπαϊκών συμφερόντων κατά το μέτρο των δυνάμεών της. Τις επόμενες εβδομάδες θα φανεί αν η τουρκική διπλωματία υπερέβη τα δικά της στερεότυπα ως προς τις σχέσεις Αθηνών - Λευκωσίας.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του **ΕΥΙΑΜΕΠ**